

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/247113,Obchody-46-rocznicy-podpisania-Porozumienia-Jastrzebskiego-Jastrzebie-Zdroj-3-wr.html>
04.09.2026, 14:16

Obchody 46. rocznicy podpisania Porozumienia Jastrzębskiego – Jastrzębie-Zdrój, 3 września 2026

3 września 2026 r. w Jastrzębiu-Zdroju odbyły się obchody 46. rocznicy podpisania Porozumienia Jastrzębskiego – jednego z najważniejszych porozumień zawartych pomiędzy strajkującymi robotnikami a władzami komunistycznymi latem 1980 r. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach.

03.09.2026

[Nastę](#)
[pny](#)
[Powr](#)
[ót](#)

Uroczystości rozpoczęła msza św. w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła, której przewodniczył bp Adam Wodarczyk. W homilii przypomniał, że postulaty robotników dotyczyły nie tylko warunków pracy, wynagrodzeń i prawa do odpoczynku, ale przede wszystkim ludzkiej podmiotowości.

- Nie jestem przedmiotem, mam sumienie, mam rodzinę, mam prawo do pracy, mam prawo do zrzeszania się, mam prawo do odpoczynku - podkreślił bp Adam Wodarczyk.

Zwrócił również uwagę, że pamięć o wydarzeniach sprzed 46 lat powinna przekładać się na współczesne rozumienie solidarności: - Łatwo bowiem obchodzić rocznicę, trudniej zachować ducha, z którego narodziły się wydarzenia 1980 roku.

Po nabożeństwie uczestnicy obchodów udali się pod Pomnik Porozumienia Jastrzębskiego przy kopalni Zofiówka, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości i złożono kwiaty.

Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Piotr Duda przypomniał postulaty wysunięte przez strajkujących w Jastrzębiu-Zdroju oraz oddał hołd uczestnikom protestów z 1980 i 1988 r.

- Postulaty w Szczecinie, w Gdańsku, w Jastrzębiu, a także te dąbrowskie, w Hucie Katowice, nie były tylko straszakiem na komunistów. To testament tych Bohaterów, którzy walczyli w 1980 roku o lepszą Polskę - mówił Piotr Duda.

List skierowany do uczestników uroczystości przez Prezydenta RP Karola Nawrockiego odczytała jego doradca Beata Kempa. Prezydent podkreślił znaczenie Porozumienia Jastrzębskiego dla przekształcenia robotniczego protestu w trwałe zmiany społeczne oraz przypomniał, że prawa i warunki pracy wywalczone w 1980 r. wymagały nieustępliwej i ryzykownej walki.

3 września 1980 r. o godz. 5.45 został podpisany dokument kończący strajk w KWK Manifest Lipcowy w Jastrzębiu-Zdroju: „Protokół porozumienia zawartego przez Komisję Rządową i Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w dniu 3 września 1980 roku w Kopalni Węgla Kamiennego Manifest Lipcowy”.

Ze strony MKS „Protokół...” sygnowali: Jarosław Sienkiewicz (przewodniczący), Stefan Pałka i Tadeusz Jedynak (wiceprzewodniczący), Jan Jarliński, Piotr Musiał, Andrzej Winczewski, Marian Kosiński, Roman Kempański, Mieczysław Sawicki, Kazimierz Stolarski, Ryszard Kuś, Wacław Kołodyński, Władysław Kołduński, Grzegorz Stawski; ze strony rządowej: wicepremier Aleksander Kopeć, z-ca członka Biura Politycznego i sekretarz KC PZPR Andrzej Żabiński, minister górnictwa Włodzimierz Lejczak, sekretarz KW PZPR w Katowicach Wiesław Kiczán, podsekretarz stanu w Ministerstwie Górnictwa Mieczysław Głanowski, I z-ca wojewody katowickiego Zdzisław Górczyca, rektor Politechniki Śląskiej Jerzy Nawrocki.

Potwierdzono w nim ustalenia gdańskie, zniesiono 4-brygadowy system pracy w górnictwie (oznaczał on konieczność pracy 7 dni w tygodniu). Władze zobowiązały się do przedstawienia Sejmowi PRL projektu obniżenia wieku emerytalnego w górnictwie. Ważnym ustaleniem było wprowadzenie od 1 stycznia 1981 r. wolnych wszystkich sobót i niedziel (w intencji przedstawicieli władz zapis dotyczył jedynie górników, ale w tekście porozumienia jasno tego nie zaznaczono, co spowodowało na początku 1981 r. konflikt o wolne soboty). Przedstawiciele rządu zgodzili się też na realizację szeregu postulatów socjalno-bytowych, m.in. wpisanie pylicy płuc do wykazu chorób zawodowych.

Polecamy:

- artykuł dr. Jarosława Nei „[Konsternacja i manipulacje, czyli jak media \(nie\)informowały o śląsko-dąbrowskich protestach 1980 r.](#)”.
- portal „Twarze Solidarności” <https://twarzesolidarnosci.gosc.pl/>

[Poprzedni Strona](#)
Relacja